

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4C/263/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213209676
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2014:8213209676.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci žalobcu X. Ž., nar. XX.X.XXXX, bytom O. N. XX, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava, sp. zn. 238/07/13 zo dňa 11.9.2013 v konaní pred rozhodcom JUDr. U. O., M....

O d k l a d á vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Slovak arbitration court, s.r.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava, sp. zn. 238/07/13 zo dňa 11.9.2013 v konaní pred rozhodcom JUDr. U. O., M....

Náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha zrušenia Rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Slovak arbitration court, s.r.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava, sp. zn. 238/07/13 zo dňa 11.9.2013 v konaní pred rozhodcom JUDr. U. O., M..., odloženia vykonateľnosti tohto rozsudku a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnila tým, že rozhodcovské konanie trpí vadou absencie právomoci Slovenského arbitrážneho súdu z dôvodu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože rozhodcovská zmluva je neplatná ako neurčitý právny úkon. Ďalej uviedla, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v Rozhodcovskej zmluve je neplatná, ako neprijateľná podmienka podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť sa s podmienkami konania, s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, preto sú aj tieto zmluvné podmienky neprijateľné podľa § 53 ods. 4, písm. a) OZ. Z toho dôvodu žalobkyňa popiera platnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva určujúca právomoc príslušného súdu na konanie je neurčitá, pretože neobsahuje špecifikáciu sporov, na ktoré sa má vzťahovať, mala sa uplatniť na akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, pričom zmluva nie je špecifikovaná, tým je právny úkon neurčitý a teda neplatný. Zmluva o RÚ je spotrebiteľskou zmluvou, nepodlieha úprave podľa Obchodného zákonníka. Rozhodcovská zmluva nebola so žalobkyňou individuálne vyjednaná, čo vyplynulo z jej predtlačenej formy, vopred pripravenej, do ktorej sa nevpisuje ani špecifikácia úverovej zmluvy. Dižník mohol Rozhodcovskú zmluvu akceptovať alebo ju mohol odmietnuť, avšak

ako celok spolu s úverom. Rozhodcovská zmluva síce dáva možnosť výberu medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom, avšak len v prípade pokiaľ by bol žalobcom dlžník. V predmetnej zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.11.2011 sa bezpochyby jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože žalobkyni bol úver poskytnutý mimo jej podnikateľskej činnosti alebo povolenia, pričom na daný prípad je potrebné aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý má pred Obchodným zákonníkom prednosť, pretože sa jedná o lex specialis. Konanie pred rozhodcovským súdom a jeho rozhodnutie nezohľadňovalo normy na ochranu spotrebiteľa, a to aj s poukazom na čl. 6 ods. 1 a čl. 3 smernice Rady 93/13 EHS z 05. 04. 1993. Samotný procesný postup Rozhodcovského súdu znevýhodňuje spotrebiteľa a vzbudzuje pochybnosti o jeho objektívnosti. Predmetnou rozhodcovskou zmluvou došlo reálne k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa a žalovaný od začiatku sledoval v súvislosti s koncipovaním Rozhodcovskej zmluvy to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie žalovaný a to na súde, ktorý sa nachádza v mieste vzdialenom od trvalého pobytu spotrebiteľa za účelom reálneho sťaženia uplatnenia jeho práv. Žalobkyňa považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj dojednanie v Zmluve o RÚ týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne, čo predstavuje 23,7 % ročne. V zmluve o RÚ č. 8300042556 nie je uvedený nárok veriteľa na zmluvnú pokutu, ani jej výška, ktorá je uvedená iba v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o RÚ. Rozhodcovský súd porušil spotrebiteľské právo, rozsudok je však exekučným titulom a žalobkyni hrozí ujma na jej právach, preto sa zároveň domáha, aby súd rozhodol aj o odklade vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku.

Žalovaný sa písomne vyjadril k žalobe. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania s poukazom na to, že rozhodcovská zmluva nie je súčasťou žiadnej zmluvy, ako tvrdí žalobkyňa a predstavuje samostatný právny úkon. Medzi účastníkmi nebola uzavretá žiadna rozhodcovská doložka, zahrnutá do nejakej štandardnej zmluvy. Rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho dojednania. Poukázal na znenie § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. v súvislosti s namietanou nemožnosťou oboznámiť sa s pravidlami rozhodcovského konania a to nielen pred jej uzavretím, ale aj kedykoľvek počas trvania zmluvy. Je v rozpore so zákonom, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním a všeobecným konaním so situáciou, kedy sa spor začne na základe žaloby dodávateľa. Poukázal na dôvodovú správu k ustanoveniu § 53 ods. 4 písmeno r/ OZ a uviedol, že za nedôvodný považuje tiež argument o neprijateľnosti miesta rozhodcovského konania, ktoré je písomným konaním, pričom žalobkyňa sa ústneho pojednávania nikdy nedomáhala, nenavrhol ani vypočítanie cestou dožiadania a pod. Predmetom konania vedeného na rozhodcovskom súde bolo zaplatenie peňažnej sumy. Nejde preto o žiadny prípad uvedený v § 1 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 písmena a/ rovnako nie je daný. Rozhodcovská zmluva uzavretá medzi účastníkmi je platná a žalobkyňa nemusela na jej uzavretie vôbec pristúpiť. Vlastným úkonom teda mohla ovplyvniť vznik a existenciu rozhodcovskej zmluvy. Tá nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi, čo vyplýva aj z bodu č. 7 zmluvy o revolvingovom úvere. Odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy nemá žiadny vplyv na zmluvu o revolvingovom úvere. Žalobkyňa uzavrela rozhodcovskú zmluvu dobrovoľne a súčasne nevyužila právo odstúpiť od nej. Rozhodcovská zmluva obsahuje okruh sporov, ktoré môžu byť prejednané v rozhodcovskom konaní, ten je v súlade s ust. § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. a preto tvrdenie o neurčitosti okruhu sporov obsiahnutých v rozhodcovskej zmluve nie je dôvodné. Tvrdenie žalobkyne, že mali byť ignorované predpisy na ochranu spotrebiteľa nie je nijako v žalobe konkretizované. Rozhodcovský súd sa vo vydanom rozsudku postavením žalobkyne, povahou nároku a právnym titulom zaoberal. Ukladá žalobkyni plnenie, na ktoré sa zaviazala. Tvrdenia ohľadne výšky sankcií za porušenie záväzku zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX sú vecne nedôvodné. Ohľadne úrokov ako odplaty za poskytnutie úveru žalovaný poukázal na skutočnosť, že dojednanie o cene plnenia nie je v zmysle § 53 ods. 1 veta druhá OZ neprijateľnou podmienkou. Súčasne však výška úrokov za úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere v podstatnom rozsahu neprevyšuje odplatu, aká bola obvyklá v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Uvedená skutočnosť vyplýva napríklad aj z porovnania výšky odplaty za úver s odplatami, aké boli obvyklé za porovnateľné úvery. Sankcie sú upravené v zmluvných podmienkach, ktoré tvoria súčasť zmluvy o revolvingovom úvere a to nielen tým, že sú na jednej a tej istej listine, ale súčasne na ne zmluva výslovne odkazuje.

Súd dňa 12.8.2014 rozhodol a prejednal vec postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. bez účasti žalovaného, ktorý svoju neúčasť na danom pojednávaní ospravedlnil a požiadal o rozhodnutie v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie návrhom, vyjadreniami účastníkov, spisom Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného pri Slovak arbitration court, s.r.o. č. 238/07/2013, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania, uzavreli dňa 8.11.2011 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300042556 (ďalej v texte tohto rozsudku aj RU), na základe ktorej bol v zmysle článku 5 zmluvy žalobkyňa ako dlžníkovi zo strany žalovaného ako veriteľa poskytnutý úver vo výške 720 Eur, ktorý sa zaviazala splácať v 42 mesačných splátkach vo výške 38,58 Eur. Od tejto sumy si však žalovaný odpočítal sumu 103,49 Eur v zmysle bodu 8.1. zmluvy a žalobkyňa tak od neho reálne dostala iba 616,51 Eur. Predpokladaná RPMN činila 70,02%, ročná úroková sadzba rovnako 70,02% a priemerná RPMN 45,11%. Celkovú čiastku, ktorá bola žalobkyňa povinná zaplatiť činila, t.j. revolving a úroky za celú dobu čerpania činila suma 925,92 Eur. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu činila 63,32% a ročná úroková sadzba revolvingu činila 76,21%. V zmysle časti 6 zmluvy, bol schválený revolvingový úver do výšky 720 Eur, pričom celková čiastka, ktorú mala dlžníčka vrátiť, bola vo výške 1.620,36 Eur v 42 mesačných splátkach po 38,58 Eur. Ročná úroková sadzba revolvingu bola 70,02 %, RPMN za úver 67,74%, ročná úroková sadzba úveru 70,02% a priemerná RPMN 45,11%. Ročná úroková sadzba revolvingu činila 76,21% a ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,5%. K zmluve boli pripojené Zmluvné dojednania zmluvy o RÚ. V zmysle bodu 8.1 zmluvy bol predmetom zmluvy aj záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu, spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu, poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 103,49 Eur a b/ za poskytnutie služby, spočívajúcej v možnosti odkladu splátok revolvingu vo výške 53,76 Eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý.

Peniaze žalobkyňa použila na domácnosť a na základné životné potreby. Žalobkyňa bol povolený odklad splátok č. 9,10,11, ktoré mala zaplatiť v splátkach 43,44,45. Žalobkyňa zaplatila celkovú sumu 446,58 Eur a keďže sa dostala do omeškania s úhradou splátky č. 13, bolo jej oznámené okamžité zosplatenie úveru, ktoré jej bolo doručené dňa 10.5.2013. Žalovaný sa následne so svojim nárokom obrátil na Slovenský arbitrážny súd, ktorý dňa 11.9.2013 vydal vo veci rozsudok, na základe ktorého zaviazal žalobkyňu zaplatiť spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. sumu vo výške 1.173,78 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,065% denne a úrok z omeškania vo výške 1,775% ročne zo sumy 38,58 Eur od 21.12.2012 do 29.1.2013, zo sumy 15,58 Eur od 30.1.2013 do 26.2.2013, zo sumy 38,58 Eur od 21.1.2013 do 26.2.2013, zo sumy 38,58 Eur od 21.2.2013 do 27.3.2013, zo sumy 16,38 Eur od 28.3.2013 do zaplatenia, zo sumy 38,58 Eur od 21.3.2013 do zaplatenia, zo sumy 38,58 Eur od 21.4.2013 do zaplatenia, zo sumy 38,58 Eur od 21.5.2013 do zaplatenia, zo sumy 1.041,66 Eur od 27.5.2013 do zaplatenia, tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 720 Eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 720 Eur len 8,5% ročný úrok z omeškania zo sumy 1.173,78 Eur do zaplatenia, trovy rozhodcovského konania vo výške poplatku za rozhodcovské konania 49,79 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 249,18 Eur.

Dňa 8.11.2011 bola uzavretá aj rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXX medzi veriteľom Proficredit Slovakia a dlžníkom X. Ž., pričom z obsahu vyplynulo, že veriteľ a dlžník sa mali dohodnúť na znení rozhodcovskej zmluvy, kde podľa bodu 5 sa mala vzťahovať dohoda na akékoľvek spory, nezrovnalosti, alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o RÚ s porušením, s ukončením, či neplatnosťou zmluvy o RÚ s tým, že tieto spory budú riešené cestou príslušného súdu alebo v rozhodcovskom konaní prostredníctvom stálych rozhodcovských súdov : Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court , s. r. o., Bratislava alebo Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria Legal arbiter , s. r. o.. Výber rozhodcovského súdu mal spočívať na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Z bodu 7 vyplynulo, že dlžník je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia

zmluvy. Oznámenie bol povinný dlžník vykonať v písomnej forme. Z bodu 2 uvedenej zmluvy, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvárania zmluvy a vykonávania zmluvy o RÚ medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol informovaný zrozumiteľne. Žalobkyňa túto zmluvu podpísala dňa 2.11.2011 a žalovaný dňa 8.11.2011.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku v konaní 238/07/13 vyplynulo, že právomoc rozhodcovského súdu bola daná, s poukazom na rozhodcovskú zmluvu predloženú spolu so žalobou. Rozhodcovský súd aplikoval na predmetný vzťah ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z. z. a považoval za preukázané, že žalobca uplatnený nárok vrátane sankcií preukázal dostatočne, pričom konštatoval, že „zmluva o revolvingovom úvere je platná, obsahujúca všetky zákonné náležitosti, pričom bolo tiež vyhodnotené, že v zmluve stanovená odplata, definovaná ako RPMN, podstatne neprevýšila pri úvere odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch s prihliadnutím na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku a, objem použitých finančných prostriedkov a lehotu splatnosti. Žalobcovi boli priznané aj požadovaná zmluvná pokuta a aj úrok z omeškania, nakoľko ich celková výška nepresiahli zákonné obmedzenia a preto sú v súlade so zákonom.

Žalobkyňa zaplatila žalovanému celkovo 446,58 Eur. Po doručení rozhodcovského rozsudku žalovanej dňa 4.11.2013 táto voči nemu nič písomne nenamietala ani neodpovedala, ale dňa 29.11.2013 podala na tunajší súd žalobu o jeho zrušenie.

Podľa §-u 40 ods.1,2 zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 uvedeného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 17 zákona č. 244/2002 Z.z. účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a)- má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, i)- umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, k)- požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, r)- vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 6 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, 6) ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa, f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru, k) fixnou úrokovou sadzbou

spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa článku 2 písm. b) smernice 93/113/EHS "spotrebiteľ" znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná za účelom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo profesii.

Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Žaloba bola na tunajšom súde podaná v zákonom stanovenej lehote 30 dňovej lehote od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobkyni, ktorý jej bol doručený dňa 4.11.2013, pričom žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná na súd dňa 29.11.2013.

Právna úprava neprijateľných podmienok vychádza zo smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1994, najmä v súvislosti ak sa zmluvy spotrebiteľom predkladajú tak, že sú predformulované a spotrebiteľ spravidla ich obsah nemení. Ak spotrebiteľ pri takejto zmluve neprijíma službu alebo nekupuje tovar na obchodnú činnosť alebo iné podnikanie, prináleží mu ochrana touto smernicou a nemusí ísť pritom o spotrebiteľský úver. Inými slovami povedané, ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami z úradnej moci súdu sa týka rozmanitých zmluvných vzťahov. V súvislosti s implementáciou smernice č. 93/13/EHS treba dôsledne odlišovať problematiku a inštitút ochrany spotrebiteľa, ktorý sa vzťahuje na akýkoľvek zmluvný vzťah, ktorý sa uzavrie medzi spotrebiteľom a dodávateľom, od osobitného druhu spotrebiteľskej zmluvy. V každom prípade uzavierania zmlúv, treba chrániť spotrebiteľa, ktorého ochranu zabezpečuje jednak úprava spotrebiteľskej zmluvy a jednak aj ostatná práva úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku a v ďalších zákonoch. Ochrana spotrebiteľa sa vzťahuje na všetky spotrebiteľov, a to bez ohľadu na to, či uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka alebo iného predpisu. Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Zo zmluvy o revolvingovom úvere, uzavretej medzi účastníkmi 8.11.2011 je evidentné, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu a žalobkyňa požíva ochranu spotrebiteľa vzhľadom na uvedené smernice, ako aj OZ. Predmetom zmluvy o revolvingovom úvere (RU) bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru dlžníkovi. Spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. je podnikateľom, pričom medzi predmety jeho činnosti patrí aj poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom, teda pri uzatváraní zmluvy žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a ako veriteľ zo zmluvy mal preto pri jej uzatváraní postavenie dodávateľa (či už podľa Občianskeho zákonníka alebo podľa zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy). Pokiaľ ide o žalobkyňu, ktorá je dlžníkom zo zmluvy o úvere, je nepochybné, že zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Z celkového formátu zmluvy o revolvingovom úvere (tlačiva) vyplýva, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký veriteľ používal pri poskytovaní úverov ďalším fyzickým osobám, pričom ide o zmluvy (vrátane úverových podmienok), ktoré boli vopred veriteľom pripravené pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania (§ 53 ods. 1, 2, 3 OZ). Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda typizovanou, štandardnou zmluvou - uzatvára sa vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy nemá možnosť zmeniť.

Súd preskúmal rozhodcovské konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovskému rozsudku a dospel k názoru, že návrh žalobkyne je dôvodný a je potrebné mu vyhovieť. Preto tak učinil z nasledujúcich dôvodov:

1. porušenie § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.,

V súlade s vyššie uvedeným súd by mal skúmať všetky okolnosti dojednania rozhodcovskej doložky v sporoch medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Základným kritériom posudzovania, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ, či sú v zmluvách obsiahnuté podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto úprava platí pre všetky neprijateľné podmienky upravené v ust. § 53 ods. 4 OZ. Dôležitým je zistenie, či boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané alebo nie. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia obsiahnuté v návrhu zmluvných podmienok s pripojenými Všeobecnými obchodnými podmienkami, sa nepovažujú podmienky ktoré pripravil dodávateľ vopred, a pri ktorých sa mal síce spotrebiteľ možnosť s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľ je v tomto prípade v postavení, že mal na výber len, či predložený návrh zmluvy podpíše alebo odmietne.

Mohlo by sa javiť, že v prípade, že sa spotrebiteľovi popri Všeobecných obchodných podmienkach predloží rozhodcovská doložka uvedená na samostatnej listine, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy, nemalo by sa jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto prípade je ale súd toho názoru, že aj samostatnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá sa odvíja od zmluvného vzťahu vzniknutého zo Zmluvy o RÚ, je potrebné posudzovať podľa ust. § 53 ods. 1 OZ. Pokiaľ by uvedenú zmluvu vrátane rozhodcovskej zmluvy pripravil dodávateľ vopred a náležite by s jej obsahom oboznámil žalobkyňu a nedal by jej podpísať len vopred sformulovanú rozhodcovskú zmluvu, bolo by možné takúto rozhodcovskú zmluvu považovať za individuálne dojednanú a platnú. V tomto prípade sa nejednalo o individuálne dojednanie, pretože tak ako to vyplynulo z výpovede žalobkyne, tá pri podpise Zmluvy o RÚ nebola informovaná ani o obsahu zmluvy, ani o obsahu a význame rozhodcovskej zmluvy, pričom nemohla ovplyvniť ich obsah. Boli jej predložené na podpis a ona ich podpísala tak, ako jej ich žalovaný pripravil. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na iné obdobné konania, vedené na tunajšom súde (napr. 4C 56/2014, 4C 57/2014), z ktorých je zrejmy rovnaký postup veriteľa pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s jednotlivými spotrebiteľmi a aj v týchto prípadoch jednotliví spotrebiteľia potvrdili, že s obsahom rozhodcovskej zmluvy neboli oboznámení a že im tieto zmluvy boli predložené na podpis bez toho, aby ich obsah mohli akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť, alebo ich obsah s veriteľom prejednali a osobitne dohodli. Vzory takejto rozhodcovskej zmluvy mal žalovaný rovnaké, vopred si ich pripravil a predkladal ich jednotlivým spotrebiteľom s jasným úmyslom dosiahnuť to, aby sa záväzkové vzťahy medzi účastníkmi riešili v konaní pred rozhodcom a nie pred všeobecným súdom. V tomto prípade sa teda nejednalo o individuálne dojednanie. To bol zrejme aj dôvod prečo nereagovala žalovaná po podpise zmluvy a neodstúpila následne od rozhodcovskej zmluvy, pretože nepochybne nerozumela k čomu ju zmluva zaväzuje a nechápala význam, ani dôsledky podpísania predformulovanej rozhodcovskej zmluvy. Následky si uvedomila, až po vydaní rozhodcovského rozsudku.

Súd konštatuje, že je možné dohodnúť v rozhodcovskej doložke alebo rozhodcovskej zmluve alternatívny spôsob riešenia sporov, avšak spotrebiteľ má byť riadne upozornený na obsah a význam takejto rozhodcovskej doložky, alebo zmluvy, a čo to pre neho znamená, aby ho znenie zmluvy a v nej zahrnutý alternatívny spôsob, nemohli uviesť do omylu. Z výpovede žalobkyne je zrejme, že znenie rozhodcovskej zmluvy nebolo oboznamované, uvedená zmluva jej bola daná na podpísanie. S obsahom Všeobecných podmienok sa ani nepokúšala oboznámiť, pretože ich nevedela prečítať pre drobnosť písma. Pokiaľ bol v Rozhodcovskej zmluve upravený alternatívny spôsob riešenia sporov zo Zmluvy o RÚ s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, ide podľa názoru o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník len formálne obrátiť na všeobecný súd. Formalizmus je zrejmy z toho, že pokiaľ veriteľ (žalovaný) uplatnil svoje práva na rozhodcovskom súde, žalobkyňa, bola tak povinná podriaďiť sa rozhodcovskému súdu, bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje prístup dlžníka, ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve v prospech dodávateľa. Takúto rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za platne uzavretú.

2. porušenie § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z.

Dôvodom pre podanie žaloby o zrušenie rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, bola aj akceptácia nároku rozhodcovským súdom, uplatneného žalovaným, na zaplatenie zmluvnej pokuty v neprimeranej výške 0,065 % denne, ako aj na zaplatenie istiny 1.173,78 Eur spôsobom, ktorý súd vysvetlil nižšie v tomto rozsudku. Žalobkyňa poukázala na to, že v Zmluve o RÚ nebola vôbec upravená zmluvná pokuta, vyskytovala sa len v Zmluvných dojednaniach.

V danom prípade bola zakomponovaná zmluvná pokuta len do Zmluvných dojednaní zmluvy o RÚ v časti 14.1., v zmysle ktorých mala žalobkyňa ako dlžník zaplatiť v prípade omeškania so splátkami úveru zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne (23,725 % ročne), pričom podľa bodu 14.2. mal dlžník v prípade omeškania zaplatiť aj úrok z omeškania. Odhliadnuc od skutočnosti, že veriteľ mohol za rovnaké porušenie povinnosti, uplatňovať duplicitne sankcie, súd poukazuje na samotný inštitút zmluvnej pokuty. Predovšetkým pre jej platnosť sa vyžaduje písomná forma v zmysle § 544 OZ. Za splnenie tejto podmienky súd nepovažuje zahrnutie zmluvnej pokuty do Zmluvných dojednaní, ktoré nie sú ani podpísané zmluvnými stranami a kde sa úprava v ťažko čitateľnom texte stratí v ostatnom

texte Dojednaní a dlžník nemá ani možnosť odhaliť pri podpise zmluvy existenciu takéhoto dojednaní a tiež existenciu ďalších prípadných neprijateľných zmluvných podmienok. Podpísaná je len Zmluva o RÚ, odkazujúca na úpravu zmluvných podmienok v Dojednaniach, ktoré majú tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o RÚ. V tomto prípade súd poukazuje na skutočnosť, že uvedený zmluvný vzťah je vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Tento zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka (§ 273 ObZ), neupravuje možnosť úpravy ďalších zmluvných podmienok odkazom na všeobecné podmienky spracované poskytovateľom úveru (v tomto prípade zmluvné dojednaní). Za daných okolností, súd nepovažuje dojednanie zmluvnej pokuty medzi účastníkmi za platné a pokiaľ Rozhodcovský súd akceptoval nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a považoval ho za primeraný, nepostupoval dôsledne v súlade s ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ale aj v rozpore s § 544 OZ. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané aj dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona č. 244/2002 Z.z. pretože pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy o ochrane práv spotrebiteľa, z toho dôvodu je zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd zároveň uvádza, že zmluvné dojednaní, ktoré hoci sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sú vedené menším písmom než iná časť zmluvy, dokonca v ťažko čitateľnej veľkosti, čo je v rozpore s § 53c Občianskeho zákonníka. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Rozhodca rozhodol o nároku žalovaného napriek neprijateľným podmienkam v zmluve, čo je v rozpore s platnou právnou úpravou.

Žalobkyňa bola rozsudkom zaviazaná zaplatiť istinu 1.173,78 Eur. Z rozsudku však nevyplýva, aká časť istiny úveru predstavuje nesplatený úver (skutočne poskytnuté peňažné prostriedky) a aká úrok. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že žalovaný (veriteľ) poskytol žalobkyňi (dlžníkovi) úver vo výške 720 Eur (pričom v skutočnosti jej po odpočítaní poplatku poskytol reálne iba 616,51 Eur) s tým, že žalobkyňa mu mala vrátiť v 42-ich mesačných splátkach sumu po 38,58 Eur celkovú sumu 1.620,36 Eur t. j. o 1.003,85 Eur viac, ako jej žalobca reálne poskytol (1.620,36 Eur - 616,51 Eur). Zo zmluvy vyplýva, že táto suma predstavuje úver a úroky za celú dobu čerpania úveru. Žalovaný tak od žalobkyne žiadal pri 3,5 ročnej splatnosti úveru úrok vo výške 162,83 % poskytnutých peňažných prostriedkov, čo je 46,52% ročný úrok. Takto dojednaný úrok podľa názoru súdu podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v danom období. V tejto súvislosti súd uvádza, že je neprijateľné, aby veriteľ požadoval od dlžníka za poskytnutie odkladu splátok poplatok, ktorý tvorí takmer 1/7 poskytnutej sumy, v dôsledku čoho nakoniec dlžník dostane menej finančných prostriedkov, než koľko očakáva a koľko je uvedených v samotnej úverovej zmluve. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje podľa názoru súdu neprijateľnú zmluvnú podmienku. Reálna suma poskytnutých prostriedkov tak podľa názoru súdu predstavuje to, čo dlžník skutočne dostal a nie sumu, ktorá existuje iba fiktívne. Ale aj v prípade, ak by súd vychádzal zo sumy 720 Eur, poskytnutej žalovaným pre žalobkyňu, činí ročný úrok 39,84%, čo je rovnako podľa názoru súdu podstatne viac, než bola odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v danom čase.

Za obdobie od novembra 2011, kedy bola uzavretá zmluva medzi účastníkmi, do júla 2013, kedy bola na rozhodcovský súd podaná žaloba, boli úrokové miery spotrebiteľských úverov, požadovaných bankami za poskytovanie peňažných prostriedkov za dobu od 1 roka do 5 rokov v rozmedzí od 14,54% do 16,11 % ročne a ročná percentuálna miera nákladov za to isté obdobie pri daných spotrebiteľských úveroch predstavovala rozmedzie od 15,86% do 17,21% ročne. Žalovaný teda postupoval v rozpore s § 53 ods.6 OZ.

3. porušenie § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z.z.

Z pripojeného spisu Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 238/07/13 súd zistil, že na tomto rozhodcovskom súde bola dňa 22.7.2013 podaná žaloba spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. proti X. Ž. o zaplatenie 1.173,78 Eur s príslušenstvom, spolu s prílohami, ktoré tvorili : plnomocenstvo pre JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., výpis z obchodného registra, rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX, zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu so zmluvnými dojednaniami, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, kartu klienta a úrokové sadzby ECB. Následne na to rozhodca vo veci dňa 11.9.2013 vyhlásil rozhodcovský rozsudok bez akéhokoľvek iného procesného úkonu v konaní.

Ustanovenie § 25 ods. 10 rokovacieho poriadku Slovenského arbitrážneho súdu umožňuje vydať rozhodcovský rozsudok aj bez vypočutia žalovaného, ak sa v žalobe uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúcej zo skutočností, uvedených žalobcom alebo bola v prvopise predložená zmenka, alebo šek. Súd je názoru, že predmetné ustanovenie je nielen v rozpore so samotným zákonom o rozhodcovskom konaní, ale aj v rozpore so základnými princípmi práva na spravodlivý proces, najmä s ohľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Podľa § 30 ods. 10 Rokovacieho poriadku Slovenského arbitrážneho súdu, ak rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok spôsobom podľa § 25 ods. 10 a žalovaný v lehote podľa § 13 doručil rozhodcovskému súdu žalobnú odpoveď, v ktorej uvedie, že uplatnený nárok žalobcu neuznáva, takto vydaný rozhodcovský rozsudok sa zrušuje a rozhodcovský súd pokračuje ďalej v konaní. Podľa § 13 ods. 1 Rokovacieho poriadku Slovenského arbitrážneho súdu v žalobnej odpovedi je žalovaný povinný vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a návrhom uvedeným v žalobe a doložiť a označiť všetky dôkazy, ktoré preukazuje jeho tvrdením. Zo žalobnej odpovede však musí byť zrejmé, či uplatnený nárok žalobcu žalovaný uznáva alebo nie a v akom rozsahu.

Tieto ustanovenia Rokovacieho poriadku Slovenského arbitrážneho súdu sú v priamom rozpore so smernicou Rady (Európskej únie) č. 93/13/EHS z 5.4.1993, ktorá považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané, pričom zákaz neprimeranosti je tu treba chápať tak, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie - dané logicky tým, že spotrebiteľ nie je fakticky schopný presadiť akékoľvek zmeny formulárových zmluvných podmienok a že u úverových zmlúv, spotrebiteľ koná pod tlakom finančnej tiesne - k získaniu nefair výhody. Rozhodcovský súd postupoval v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho konania, ktoré sú princípmi aj rozhodcovského konania, ako to ustanovuje § 18 ods. 4 citovaného zákona. Toto zákonné ustanovenie v zmysle jeho obsahu nemožno obísť rokovacím poriadkom a posunúť jeho účinky až na okamih doručenia rozsudku. Rozsudok vo veci vôbec nemohol byť vyhlásený predtým, než rozhodca dal druhej strane žiadnu možnosť vyjadriť sa. Právo na žalobnú odpoveď mal žalobkyni dať rozhodca pred vyhlásením rozsudku, bez ohľadu na to, či sa vo veci rozhodol postupovať iba na základe písomných vyjadrení bez nariadenia pojednávania. Takýto postup upravuje samotný zákon o rozhodcovskom konaní.

Dané ustanovenia rokovacieho poriadku teda umožňujú niečo, čo napríklad zakazuje zákon (konkrétne občiansky súdny poriadok), keďže v zmysle § 172 ods. 9 O.s.p. ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky. V tomto prípade zmluva o revolvingovom úvere, uzavretá medzi účastníkmi dňa 10.9.2012 obsahuje neprijateľné podmienky, v zmysle vyššie uvedených tvrdení súdu v tomto rozsudku. Nie je možné, aby zákon zakazoval vydávanie exekučných titulov v spotrebiteľských veciach iba na základe tvrdení jednej strany a rokovací poriadok rozhodcovského súdu takúto možnosť dovoľoval. Jedno a to isté konanie nemôže byť zároveň aj dovolené aj zakázané. V tomto prípade navyše zákaz ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis, ktorý má vyššiu právnu silu, než rokovací poriadok rozhodcovského súdu.

Podľa § 26 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. Stály rozhodcovský súd pripravuje a vedie rozhodcovské konanie podľa svojho rokovacieho poriadku (§ 14). Rokovací poriadok však nemôže odporovať zákonu, naopak, musí s ním byť v súlade. V tomto prípade rokovací poriadok teda priamo umožňuje rozhodcovi postupovať spôsobom, pre ktorý je možné následný rozhodcovský rozsudok zrušiť, čo je neprípustné, pretože vydaný rozhodcovský rozsudok možno zrušiť podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z.z.. Žalobkyňa teda vôbec nemusela podávať na rozhodcovský súd žiadnu odpoveď, stačilo jej namietať

porušenie zásady rovnosti v rozhodcovskom konaní, čo je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. V tomto prípade je nepochybné, že vydaniu takéhoto rozhodcovského rozsudku predchádzal postup rozhodcu, ktorý nedodržiaval zásadu rovnosti účastníkov.

- tvrdenie žalobkyne o neurčitosti rozhodcovskej zmluvy

Žalobkyňa namietala okrem iného aj platnosť Rozhodcovskej zmluvy pre jej neurčitosť. Zákon definuje rozhodcovskú zmluvu ako dohodu zmluvných strán o tom, že všetky alebo len niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo medzi nimi vzniknú vo vopred určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Vedľa požadovanej písomnej formy sa na rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku, vzťahujú všetky požiadavky kladené na právne úkony všeobecne a zmluvy zvlášť, preto je nevyhnutné, aby bola rozhodcovská zmluva formulovaná, okrem iných náležitostí, určite a zrozumiteľne v súlade s ust. § 37 Občianskeho zákonníka. To znamená, aby spĺňala všetky náležitosti perfektnosti právneho úkonu ustanoveného v tomto zákone. Obe sporové strany vyjadrili z hľadiska určitosti Rozhodcovskej zmluvy odlišné názory. Právny úkon je určitý, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a neurčitý je pokiaľ nemožno presne zistiť čoho sa prejavená vôľa týka. V konkrétnom prípade, úprava vyplývajúca z bodu 3 Rozhodcovskej zmluvy č. 8300042556 obsahuje možnosť riešenia sporov vzniknutých v súvislosti s konkrétnou uzavretou zmluvou o RÚ, ktorá bola identifikovaná ako zmluva číselne zhodná s číslom Rozhodcovskej zmluvy. Z toho možno vyvodiť určitosť úkonu v tom zmysle, že riešenie sa týkalo vzniknutých sporov z tejto konkrétnej zmluvy. Námetka neurčitosti tohto právneho úkonu nie je na mieste, v tomto konaní to však ani nemá reálny vplyv na jeho výsledok, keďže súd zistil iné dôvody pre neprijateľnosť tejto zmluvy.

Žalobkyňa súčasne požiadala v zmysle § 40 ods. 2 Zákona č. 244/2002 Z. z., aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku s poukazom na možnú ujmu a hroziacu škodu na jej právach, keďže rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom. Z uvedeného dôvodu súd akceptujúc uvedený dôvod, odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 4C 263/2013, pretože žalobkyni skutočne hrozí škoda, pokiaľ by v rámci súvisiaceho exekučného konania bol realizovaný výkon rozhodnutia voči nej ako povinnej na základe rozhodcovského rozsudku 238/07/13, ktorý súd považuje za neplatný a teda nespôsobilý byť exekučným titulom.

V konaní žalovaný nebol úspešný, úspešná bola žalobkyňa, ktorej však žiadne trovy konania nevznikli, z toho dôvodu súd náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Keďže jedným z dôvodov zrušenie rozhodcovského rozsudku bol aj dôvod podľa § 40 ods.1 písm.c) zák.č. 244/2002 Z.z., po právoplatnosti rozhodnutia nebude vo veci rozhodovať opäť rozhodcovský súd, ale v konaní bude pokračovať súd, a to v zmysle § 43 ods.1 cit. zák., podľa ktorého ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Súd poukazuje na to, že rozhodcovský rozsudok pre neplatnosť existencie rozhodcovskej zmluvy, bol zrušený v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.